

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ И ИЗТОТВЯНЕ НА УКАЗАНИЯ ПРИ ПОСТАВЯНЕ НА ИНДЕКСИТЕ, ОТРАЗЯВАЩИ РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИНСТАНЦИОННАТА ПРОВЕРКА

ИНДЕКСИТЕ, чрез които се отразява резултатът от постановления първоначален съдебен акт са утвърдени с решение по протокол № 13 от 31.03.2009 г. на комисия „ПКИТС” по т.7.1, т.7.2 и т.7.3. Това са публикуваните на Интернет страницата на ВСС **индекси за наказателните и гражданските дела в апелативните, окръжните и районните съдилища и тези в административните съдилища**, като отражение при проверката на актовете от по горната инстанция.

През годините в Комисията са постъпвали различни становища относно тези индекси и по отношение на някои от тях КПКИТС е реагирала своевременно, актуализирайки и допълвайки ги с цел възможното най - обективно отразяване на резултатите от въззивната и касационната проверка по делата.

След обстоен анализ на постъпилите в КПКИТС през 2012 г. и 2013 г. предложения от съдилищата, Комисията счита за наложително да се направят **ПРОМЕНИ** и изготвят **УКАЗАНИЯ** за реалното отразяване на индексите относно резултатите от върнати, обжалвани и протестирани **наказателни дела** в приложението, както следва:

IV. ИНДЕКСИ ЗА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА В РАЙОННИ, ОКРЪЖНИ, ВОЕННИ и АПЕЛАТИВНИ СЪДИЛИЩА

Индексите в съдилищата са еднакви за решенията и определенията, поради което и предложенията за промяна и указанията следва да бъдат идентични:

A. РАЙОННИ СЪДИЛИЩА

Намираме за удачно предложението на съдиите от РС - Пловдив, с цел обективна преценка индексите да бъдат разширени и допълнени в две групи. Едната група да обхваща наказателни дела: НОХД, НЧХ и ЧНД, а другата група: само наказателни дела от административен характер – НАХД. Точната и детайлната оценка на влезлите в сила съдебни актове се налага и поради факта, че по различен процесуален ред общите и административни съдилища осъществяват инстанционния контрол.

Предлагаме следната редакция за индексите на наказателните дела в районните съдилища:

1. За наказателни дела: НОХД, НЧХ и ЧНД

ИНДЕКС Т.1 ПОТВЪРДЕНИ.

Той се поставя, когато изцяло е атакуван съдебният акт и горната инстанция не е уважила жалбата или протеста.

Точката в тази си редакция следва да се актуализира.

Съдиите сочат, че липсва резултат при отразяването на делата върнати от горната инстанция с оставяне без разглеждане и прекратяване на производството / поради недопустимост или оттегляне на жалбата или протеста. В тези случаи в много съдилища при връщане делото се вписва с **индекс 1**, поради липса на друг възможен. В други съдилища тези дела не се отразяват никъде. Такова приравняване с проверените и потвърдени от по горната инстанция актове не отразява в действителност дейността на съдията и води до изкуствено завишаване качествата му.

Този извод налага преустановяване на практиката, да се отразяват делата, по които жалбата / протеста / е оставена без разглеждане в индекс 1.

Предложението е индекс т.1 да придобие следната редакция: ИЗЦЯЛО ПОТВЪРДЕНИ, когато актът подлежи на обжалване/ протестиране, извън случаите, когато горната инстанция е прекратила делото /поради недопустимост или оттегляне на жалбата, протеста /.

ИНДЕКС т.2 ОТМЕНЕНИ по причини изброени в б''а'', б''б'', б''в'' и б''г''.

Този индекс се поставя, когато съдебният акт е изцяло обжалван или протестиран и горната инстанция изцяло е уважила жалбата или протеста, поради **''виновно''** поведение на съда постановил акта.

Тук има становище на някои съдии б''г'' да се раздели с разграничаване случаите на отмяна в хипотезите на чл. 334 т.1 и чл. 334 т.4 НПК. И в двата случаи присъдата е отменена изцяло. Не без значение е, дали отмяната е свързана с постановяване на нова присъда при условията на чл. 336 НПК или с прекратяване на наказателното производство в случаите на чл. 24 ал.1 т.2-8 и 10 и ал.4 НПК по обективни причини /**невиновно** поведение/

Предложението е да се създадат нови т.2г и 2д със следната редакция: ИЗЦЯЛО ОТМЕНЕНИ с ПОСТАНОВЯВАНЕ НОВА ПРИСЪДА и ИЗЦЯЛО ОТМЕНЕНИ и ПРЕКРАТЕНО НАКАЗАТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО.

Индекс т.2а остава в досегашната си редакция
Индекс т.2б остава в досегашната си редакция
Индекс т.2в остава в досегашната си редакция
Индекс т.2г изцяло отменени с постановяване на нова присъда
Индекс т.2д изцяло отменени и прекратено наказателното производство.

ИНДЕКС т.3 ИЗМЕНЕНИ ПО ПРИЧИНИ изброени в б”а” и б”б”

Този индекс се поставя, когато изцяло е обжалван или протестиран съдебният акт, като в една част е потвърден, а в другата си част поради **”виновно”** поведение на съда отменен /изменен/ в наказателната част или в гражданско-осъдителната част. С индекса се отразява само резултатът от отменената /изменената/ част.

Точката следва да се актуализира и да придобие следната редакция: **ИЗМЕНЕНИ, потвърден в ЕДНА ЧАСТ, в ДРУГА ЧАСТ:**

Индекс т.3 а - изменен в НАКАЗАТЕЛНАТА ЧАСТ и
Индекс т.3 б - изменен в ГРАЖДАНСКО – ОСЪДИТЕЛНАТА ЧАСТ.

Нов ИНДЕКС т.4 ОТМЕНЕНИ дела: ЧХД и НОХД поради обективни причини:

Индекс т.4а – по споразумение или оттегляне на тъжбата,
Индекс т.4б - амнистия, давност, починал деец или изпадането му в продължително разстройство на здравето.

Този индекс се налага за отразяване на случаите, когато съдебният акт е отменен изцяло, поради **невинно** поведение на съда. Различните случаи на отмяна се диференцират в отделните подточки.

Нов ИНДЕКС т.5 ВЪЗОБНОВЕНИ ДЕЛА от ВКС

Индекс т.5а – отменени присъди или определения по чл. 382 ал.7 НПК и върнати на районния съд за ново разглеждане

Индекс т.5б – отменени присъди или определение за прекратяване или спиране на наказателното производство, а в случаите на чл. 24 ал.1 т.1 НПК за оправдаване подсъдим в рамките на фактическите положения по влязлата в сила присъда

Индекс т.5в – изменени присъди в случаите, когато основанията за това са в полза на осъдения

Индекс т.5г – оставени без уважения искания за възобновяване на наказателни дела

Досега липсваше индекс за отчитане резултатите за възобновените дела от ВКС вкл. и за оставените без уважения такива.

Считаме за основателно становището на съдиите за включване такъв индекс, като предлагаме дискусия по този въпрос.

Този индекс ще се поставя, за отчитане резултатите по влезли в сила съдебни актове по наказателните дела, по които са постъпили искания за възобновяване. Молбата за отмяна се изпраща заедно с делото от съответния районен съд във ВКС, който се произнася по съществуващото на делото. Конкретните подточки касаят случаите на отмяната /изменението в хипотезите на чл.425 ал.1 НПК.

2. За наказателни дела от административен характер

Нов ИНДЕКС т.1 ИЗЦЯЛО ПОТВЪРДЕНИ НАХД, когато актът подлежи на обжалване, извън случаите, когато горната инстанция е прекратила делото / поради недопустимост или оттегляне на жалбата или протеста /.

Тази точка е ясна и дава отговор на случаите, когато изцяло е обжалван съдебният акт и жалбата не е уважена от административния съд. Аргументите в случаите, когато жалбата е оставена без разглеждане са същите както в индекс т.1

Нов ИНДЕКС т.2 ОТМЕНЕНИ НАХД:

Индекс т.2а - отменен изцяло, постановено друго решение

Индекс т.2б - отменено решение и върнато за ново разглеждане

Този индекс ще се поставя, когато административният съд е уважил жалбата и изцяло е отменил решението, поради **виновно** поведение на районния съд. Точката е разграничена с оглед пороците довели до постановяване друго решение или връщане делото за ново разглеждане на районния съд.

Нов ИНДЕКС т.3 ИЗМЕНЕНИ НАХД

Индекс т.3а – отменени в едната част, потвърдени в друга

Индекс т.3б – изменени само по отношение на санкцията и потвърдени в останалата част

Този индекс ще се поставя, когато решението на районния съд е изцяло обжалвано, но в едната си част Административният съд го е потвърдил, а в другата си част поради **виновно** поведение на съда го е отменил, както и случаите по отношение промяна само на санкцията / примерно намаляване на наказанието/. Отразява се единствено резултатът от отменената/ изменената част. Становището на някои районни съдии е, ясно да се разграничи инстанционният контрол във връзка с НП.

Нов ИНДЕКС т.4 ОТМЕНЕНИ НАХД поради обективни причини:

Индекс т.4 б"а" – поради оттегляне на жалбата,

Индекс т.4 б"б" – поради изтекла давност, прилагане на по благоприятен закон, настъпил междуременно и др.

Този индекс ще се поставя за отразяване резултатите, когато съдебният акт е отменен изцяло поради **невиновно** поведение на съда. Двете подточки поясняват различните случаи на отмяната, поради обективни причини.

Б.ОКРЪЖНИ и ВОЕННИ СЪДИЛИЩА

Индексите за окръжните и военните съдилища са еднакви за решенията /присъдите/ и определенията,затова и указанията се отнасят до двете групи актове.

ИНДЕКС Т.1 ПОТВЪРДЕНИ

Поставя се, когато изцяло е обжалван или протестиран съдебният акт и горната инстанция е потвърдила присъдата.

Точката в тази си редакция следва да се актуализира, като аргументите, когато жалбата / протестът са оставени без разглеждане и делото е прекратено са същите, както в **Индекс т.1 в раздел А.**

Това се налага с оглед коректното и точно попълване на индекса.

Предложението е индекс т.1 да придобие следната редакция: ИЗЦЯЛО ПОТВЪРДЕНИ, когато актът подлежи на обжалване/ протестиране извън случаите, когато горната инстанция е прекратила делото /поради недопустимост или оттегляне на жалбата - протеста/.

ИНДЕКС т.2 ОТМЕНЕНИ по причини изброени в б"а", б"б", б"в"и б"г".

Този индекс се поставя, когато изцяло е обжалван или протестиран съдебният акт и горната инстанция изцяло е уважила жалбата или протеста, поради **"виновно"** поведение на съда постановил акта.

Хипотезите на б"а",б"б",б"в" се отнасят и за окръжните и за военните съдилища, а само б"г" се отнася за военните съдилища.

Някои окръжни съдии дават предложение да се включи **нов индекс б"г"** **Отменени с произнасяне на нова присъда**, тъй като този резултат липсва по сега действащите индекси. Намираме предложението за основателно като за военните съдилища б"г" следва да се прецизира съгласно чл. 334 НПК и предложенията за тези категории съдилища да са отделени.

Уместно би било съдиите да изразят и своето становище.

Предложението за ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА е в индекс т.2 да се създаде нова т.2г със следната редакция: ОТМЕНЕНИ с ПОСТАНОВЯВАНЕ НА НОВА ПРИСЪДА

Индекс т.2а остава в досегашната си редакция

Индекс т.2б остава в досегашната си редакция

Индекс т.2в остава в досегашната си редакция

Индекс т.2г **отменени с постановяване на нова присъда**

Предложението за ВОЕННИТЕ СЪДИЛИЩА е индекс т.2 да се допълни със създаването на нови т.2г и т.2д със следната редакция: ОТМЕНЕНИ с ПОСТАНОВЯВАНЕ НА НОВА ПРИСЪДА и ОТМЕНЕНИ и ПРЕКРАТЕНО НАКАЗАТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО.

Индекс т.2а остава в досегашната си редакция

Индекс т.2б остава в досегашната си редакция

Индекс т.2в остава в досегашната си редакция

Индекс т.2г **отменени с постановяване на нова присъда**

Индекс т.2д **отменени и прекратено наказателното производство.**

ИНДЕКС т.3 ИЗМЕНЕНИ ПО ПРИЧИНИ изброени в б”а” и б”б”

Този индекс се поставя, когато изцяло е обжалван или протестиран съдебният акт, като в една част е потвърден, а в другата си част поради ”виновно” поведение на съда отменен /изменен/ в наказателната част или в гражданско-осъдителната част. С индекса се отразява само резултатът от отменената /изменената/ част.

Точката следва да се прецизира редакционно: **ИЗМЕНЕНИ, потвърден в ЕДНА ЧАСТ, в ДРУГА ЧАСТ:**

Индекс т.3 а - изменен в НАКАЗАТЕЛНАТА ЧАСТ и

Индекс т.3 б - изменен в ГРАЖДАНСКО – ОСЪДИТЕЛНАТА ЧАСТ.

Нов ИНДЕКС т.4 ВЪЗОБНОВЕНИ ДЕЛА от ВКС за ОКРЪЖНИ и ВОЕННИ СЪДИЛИЩА

Индекс т.4а – отменени присъди или определения по чл. 382 ал.7 НПК и върнати на първоинстанционния съд за ново разглеждане

Индекс т.4б – отменени присъди или определение за прекратяване или спиране на наказателното производство, а в случаите на чл. 24 ал.1 т.1 НПК за оправдаване на подсъдим в рамките на фактическите положения по влязлата в сила присъда

Индекс т.4в – изменени присъди в случаите, когато основанията за това са в полза на осъдения

Индекс т.4г – оставени без уважения искания за възобновяване на наказателни дела

Този индекс ще се поставя, за отчитане резултатите по влезли в сила съдебни актове по наказателните дела, по които са постъпили искания за възобновяване. Молбата за отмяна се изпраща заедно с делото от окръжния или военния съд във ВКС, който се произнася по съществуващото на делото. Конкретните подточки касаят случаите на отмяната /изменението в хипотезите на чл.425 ал.1 НПК. Предлагаме дискусия по въпроса как да се организира поставянето на индексите в случаите по т.4г, поради липса на информация в окръжните съдилища за изпратените на ВКС дела от районните съдилища вкл. и за оставени без уважения искания за възобновяване.

В. АПЕЛАТИВНИ СЪДИЛИЩА

Индексите вкл. и за военно апелативния съд са еднакви за решенията и определенията, поради което и предложенията за промяна и указанията следва да бъдат идентични:

ИНДЕКС т.1 ПОТВЪРДЕНИ.

Поставя се, когато изцяло е обжалван съдебният акт и горната инстанция не е уважила жалбата / протеста.

Точката се актуализира, като аргументите при делата, по които жалбата / протестът са оставени без разглеждане са същите, както в **Индекс т.1 в раздел Б.**

Това се прави за преустановяване практиката, да се отразяват с този индекс делата, по които жалбата / протестът са оставени без разглеждане и производството е прекратено.

Предложението е индекс т.1 да придобие следната редакция: ИЗЦЯЛО ПОТВЪРДЕНИ, когато актът подлежи на обжалване, извън случаите, когато касационната инстанция е оставила касационната жалба или протест без разглеждане.

ИНДЕКС т.2 ОТМЕНЕНИ по причини изброени в б”а”, б”б”, б”в” и б”г”.

Индексът се поставя, когато съдебният акт е изцяло обжалван или протестиран и ВКС изцяло е уважил жалбата или протеста, поради **”виновно”** поведение на съда постановил акта.

Съдиите от Софийски апелативен съд сочат, че в почти всички случаи по индекс т.2 и т.3 въззивните решения и присъди не са отменени или изменени изцяло, а частично и при връщане делото за ново разглеждане, предметът му вече е ”стеснен в сравнение с първоначалния”. Не се отчитат фактът, че при връщане на делото поради неправилна интерпретация на доказателствата/ процесуално нарушение на чл.13,14 и чл.107 НПК според практиката на ВКС/ липсва окончателен съдебен акт с който да се съпостави решението на въззивната инстанция. Това игнорира различния анализ на доказателствения материал от съставите на ВКС при първото и последващото разглеждане в случаите по чл. 354 ал.5 НПК. При действащите индекси, при преценка компетентността на съдията, без значение е дали процесуалното нарушение е допуснато: от въззивната инстанция, от първата инстанция или от прокурора, след като и в трите случаи той е имал задължението да го констатира. Предлагат още да бъдат отчетени случаите, когато съдията докладчик е бил на особено мнение и то е било споделено от ВКС, поради което отмяната на решението или присъдата да не се отразява негативно, както е понастоящем.

Във връзка с гореизложеното точка 2 следва да се актуализира.

Предложението е индекс т.2 да придобие следната редакция:

ОТМЕНЕНИ :

Индекс т.2а – отменени с прекратяване на наказателното производство поради смърт, амнистия или давност

Индекс т.2б - отменени с оправдаване на подсъдимия

Индекс т.2в – частично отменени с оправдаване на подсъдим

Индекс т.2г – отменени с връщане на делото за ново разглеждане за увеличаване на наказанието

Индекс т.2д – частично отменени с връщане на делото за ново разглеждане за увеличаване на наказанието

Индекс т.2е – отменени за допуснати нарушения на закона и върнати за ново разглеждане

Индекс т.2ж – частично отменени за допуснати нарушения на закона и върнати за ново разглеждане

Съдиите от Апелативен съд – гр.София предлагат резултатите по т.2 „г”, „д”, „е”, „ж” да се поставят едва след окончателното влизане в сила на присъдата. Такова предложение не би могло да бъде споделено, тъй като индексите отчитат резултата от касационната проверка и при конкретните случаи не са обвързани с влизане в сила на присъдата. Би могло да се дискутира въпросът следва ли да има и как да се отразят

идентични произнасяния на различните състави на ВКС в хипотезите на чл. 354 ал.5 НПК.

ИНДЕКС т.3 ИЗМЕНЕНИ ПО ПРИЧИНИ изброени в б”а” и б”б”

Този индекс се поставя, когато изцяло е обжалван или протестиран съдебният акт, като в една част е потвърден, а в другата си част поради **”виновно”** поведение на съда отменен /изменен/ в наказателната част или в гражданско-осъдителната част. С индекса се отразява само резултата от отменената /изменената/ част.

Апелативен съд –гр.София предлага в наказателната част детайлизиране от една страна в две групи: а/ изменени по отношение на наказанието или по приложението на чл.64 или чл.66 и б/ изменени с преквалификация на деянието и от друга страна: частично изменени по б „а” и частично изменени по б „б”. Не считаме за необходимо такова детайлизиране, но в случай че постъпят и от други апелативни съдилища такива предложения може да се обобщят.

Точката следва да се прецизира редакционно: **ИЗМЕНЕНИ, потвърден в ЕДНА ЧАСТ, в ДРУГА ЧАСТ:**

Индекс т.3 а - изменен в НАКАЗАТЕЛНАТА ЧАСТ и

Индекс т.3 б - изменен в ГРАЖДАНСКО – ОСЪДИТЕЛНАТА ЧАСТ.

Удачно е апелативните съдии да посочат, дали е наложително въвеждането на нов индекс **т.4 ВЪЗОБНОВЕНИ ДЕЛА от ВКС за АПЕЛАТИВНИ СЪДИЛИЩА** и предлагаме обсъждане по този въпрос.

КПКИТС счита за важно да се дискутират някои от постановените въпроси и становища от съдилищата

1.Съдии от страната споделят,че не може да се сложи знак на равенство както е досега на пороците довели до изменение или отмяна на съдебния акт, поради съществени процесуални нарушения с оглед различния анализ на доказателствения материал от въззивните или касационните състави за оценка професионализма на съдията. В случаите на произнасяне от въззивния или касационния съд за компетентността на съдията е без значение дали процесуалното нарушение е допуснато от прокурора, първата или въззивната инстанция, защото и в трите случаи е следвало да бъде констатирано. Поради това е направен опит да се отграничат пороците,когато са в резултат на условно казано виновно поведение. Предлагаме дискусия и становище по този въпрос.

2. Апелативен съд – гр.София предлага да се потърси форма за отчитане случаите, когато съдията докладчик е бил на особено мнение и то е било споделено от ВКС, поради което отмяната на решението или присъдата да не се отразява негативно както е понастоящем. Предлагаме дискусия къде и как в указанията респективно разпоредба от индексите това особено мнение да намери отражение, доколкото има такива случаи и по отношение на присъда и решение на първа и въззивна инстанции.

3. Някои съдии от различни съдилища са направили предложение за означаване с отделен индекс делата, по които жалбата или протеста са оставени без разглеждане и производството пред въззивната или касационната инстанция е било прекратено. Не би могло да се създава такъв индекс, след като индексите отчитат резултат от контрола на съдебните актове, а в тези случаи липсва такъв.

4. Има предложение от някои съдилища индексите на актовете да се поставят от инстанцията извършила проверката, защото тя се е произнесла по тях по съображения, че съдията докладчик е запознат най добре по съществуващото на делото и той ще положи верния индекс обективно. В случай, че не е поставен такъв по делото, същото да се върне обратно за отразяването му. По този въпрос е особено важно да се изразят становища от съдилищата.

